

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **M. B.**, zastoupeného Mgr. Zbyňkem Stavinohou, advokátem se sídlem Brno, Joštova 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp.zn. 36 Az 847/2003, o přezkoumání rozhodnutí ministra vnitra ze dne 3. 9. 2003 č.j. OAM-1035/AŘ-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 10. 2004 č. j. 36 Az 847/2003 – 25,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 27. 10. 2004 č. j. 36 Az 847/2003 – 25 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí ministra vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 3. 9. 2003 č.j. OAM-1035/AŘ-2002, kterým byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 11. 7. 2001 č.j. OAM-176/VL-10-P13-2001 o neudělení azylu žalobci dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a nevztažení na něj překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V odůvodnění rozsudku Krajský soud v Brně shrnul skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že z tvrzení žalobce uváděných v žádosti a v pohovoru byl žalovaným správně vymezen důvod, pro který se žalobce dovolává udělení azylu, přičemž žalobci byl dán prostor k uvedení všech okolností, které ho vedly k odchodu ze své země. Správní orgán I. stupně velmi podrobně vyložil, proč se na žalobce nemůže vztahovat některý z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a rovněž podle ustanovení § 13 a § 14 téhož zákona a v souladu se zákonem své rozhodnutí odůvodnil. Správní orgán I. stupně nepochybil, pokud v daném případě zhodnotil, že by na základě skutečností, které žalobce sdělil, došlo k pronásledování žalobce z důvodů uvedených v zákoně nebo, že by mu takovéto pronásledování odůvodněně hrozilo, neboť potíže, kterým byl podle svého tvrzení žalobce vystavován, pocházely od soukromých osob, nikoliv ze strany státních orgánů. Dle názoru soudu rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, byla vydán v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Brně podal stěžovatel včas kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel má za to, že krajský soud i žalovaný nesprávně zhodnotily jeho situaci, když dostatečně nevzaly v úvahu všechny skutečnosti, které v rámci azylového řízení uvedl, ani neprovedly všechny navržené důkazy. Zejména podle názoru stěžovatele pro rozhodnutí ve věci podstatné provedení dotazu na Ministerstvo vnitra Ruské federace ohledně ověření jím tvrzených skutečností o trestním stíhání manželky, jakož i o tom, že stěžovatel v tomto procesu svědčil proti šéfům drogové mafie, jejíž členové se jej poté pokoušeli na Ukrajině vyhledat a zlikvidovat, přičemž státní orgány Ukrajiny mu vzhledem k jejich částečnému propojení se zločineckými strukturami nejsou schopny zajistit dostatečnou ochranu. Stěžovatel je přesvědčen, že jsou u něj dány důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, případně pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a podané kasační stížnosti přiznat odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť má za to, že jak jeho rozhodnutí, tak napadený rozsudek, byly vydány v souladu s právními předpisy, odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení. V průběhu správního řízení dle žalovaného stěžovatel neuvedl žádné relevantní skutečnosti pro udělení azylu na území České republiky, jeho potíže v zemi původu pramenily z obchodu s narkotiky, když jej pronásledovali členové narkomafie, toto pronásledování však není pronásledováním ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Žalovaný také nepřehlédl skutečnosti, že stěžovatel podal žádost o udělení azylu až po tom, kdy se mu nepodařilo zajistit povolení k dlouhodobému pobytu, což činí jeho žádost účelovou. Žalovaný se dále domnívá, že zjistil přesně a úplně skutečný stav věci a pro své rozhodnutí si pořídil potřebné podklady a důkazy. Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou, navrhuje ji zamítnout a nepřiznat jí odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 11. 1. 2001 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ve kterém uvedl, že vlast opustil v září roku 1999 pro problémy s mafií. Stěžovatel dále vylíčil, jak se s manželkou od roku 1994 zabývali pašováním drog do Ruska, manželka byla v roce 1995 zadržena a byla uvězněna na dva roky, on jí chtěl pomoci, proto na policii udal člověka, který si u nich objednával převoz drog, šlo o Ázerbajdžánce. V roce 1999 stěžovatele na Ukrajině varoval jeden Rom, že se po něm vyptává nějaký Ázerbajdžánec, proto se stěžovatel rozhodl z vlasti odjet. Stěžovatel také

uvedl, že není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. V pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu dne 27. 2. 2001 stěžovatel podrobně popsal problémy, které měl ve vlasti s nalezením a udržením zaměstnání, a ekonomické potíže rodiny, které jej i manželku přivedly k pašování drog zejména z Ruska na Ukrajinu. Stěžovatel také uvedl, že ve vlasti se cítí ohrožen ze strany lidí, pro které dříve pašoval drogy, a kteří jej hledali před odjezdem v roce 1999, o pomoc se nikam neobrátil, protože by to nebylo nic platné. Na otázku, proč podává návrh až v roce 2001, když odešel z vlasti pro obavy o své bezpečí již v září roku 1999, stěžovatel odpověděl, že nevěděl, že taková možnost existuje, původně přijel za prací a potom si chtěl vyřídit dlouhodobý pobyt, později již nedokázal splnit podmínky nového cizineckého zákona, proto nakonec využil možnosti požádat o azyl.

Součástí správního spisu je také Zpráva o dodržování lidských práv za rok 1999 na Ukrajině vydaná Ministerstvem zahraničí Spojených států amerických.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti uplatňuje důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky ohledně splnění podmínek pro udělení azylu krajským soudem, neboť se domnívá, že u něj jsou dány důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována.

Právní otázkou, kterou se krajský soud v předcházejícím řízení zabýval, je otázka, zda důvody uváděné stěžovatelem, a to opuštění vlasti pro problémy, které měl se soukromými osobami (stěžovatel je označuje jako drogovou mafii), a snaha zajistit si legální pobyt na území České republiky, mohou být důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Dle citovaného ustanovení se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku, krajský soud se všemi těmito skutečnostmi řádně zabýval a dospěl ke správnému závěru, že stěžovatelem uváděné důvody nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, a že správní orgán I. stupně a žalovaný nepochybily, když stěžovateli azyl neudělily. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s právním posouzením věci krajským soudem, neboť ani podle jeho názoru stěžovatel neuvedl nic, čím by prokázal, že byl ve vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo že by mohl mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud tak neshledal stěžovatelem uplatněný důvod podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. oprávněným.

Co se týče námítky stěžovatele o neprovedení důkazu dotazem na Ministerstvo vnitra Ruské federace ohledně ověření jím tvrzených skutečností o trestním stíhání manželky a o tom, že v tomto procesu svědčil proti šéfům drogové mafie, Nejvyšší správní soud

konstatuje, že podle ustanovení § 32 odst. 2 správního řádu, ve znění platném v době rozhodování ve věci, rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán a podle ustanovení § 34 odst. 5 téhož zákona správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti. V projednávané věci tak bylo na úvaze správního orgánu, kolik a jaké důkazy si během řízení o udělení azylu za účelem zjištění skutečného stavu věci shromáždí a jakým způsobem se s nimi v rámci svého rozhodování vypořádá. Podle názoru Nejvyššího správního soudu správní orgán I. stupně i žalovaný provedly ve věci řádné dokazování, když pro rozhodnutí si opatřily dostatek podkladů, přičemž vycházely zejména z tvrzení stěžovatele uváděných v návrhu na zahájení řízení o udělení azylu a v pohovoru k důvodům tohoto návrhu, na jejichž základě zjistily přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebraly v kontextu platné právní úpravy a dospěly k závěrům uvedeným v rozhodnutích. Navíc z předloženého správního spisu vyplývá, že stěžovatel provedení shora citovaného důkazu v rámci řízení o udělení azylu u správního orgánu I. stupně ani v rámci řízení o rozkladu u žalovaného nenavrhoval, zmínil se o něm teprve v žalobě podané u krajského soudu. Krajský soud v Brně rovněž vycházel z dostatečných podkladů potřebných pro rozhodnutí ve věci, provedl řádné dokazování, v rozsudku se dostatečným způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami, přičemž neshledal stěžovatelem tvrzené nedostatky a porušení, a správně vyslovil souhlas s rozhodnutím žalovaného.

Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou na okraj připomíná, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu dle zákona o azylu, jen tehdy, pokud žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v zákoně uvedené. Z žádného ustanovení zákona o azylu však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu, jež žadatel neuplatnil, a poté k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.

Stěžovatel v kasační stížnosti nově tvrdí, že u něj jsou případně dány důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Z předloženého spisu ve věci však plyne, že udělení azylu z humanitárních důvodů se stěžovatel v rámci řízení o udělení azylu nedomáhal, a o možnosti jeho udělení se nezmínil ani v rámci řízení o žalobě u krajského soudu. Jelikož Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, nelze k citované námitce, uplatněné teprve v kasační stížnosti (po vydání napadeného rozsudku krajského soudu), přihlížet.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu nelze směřovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí

na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. ledna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

